Jesenice dz
BRCA2
220140192,30
COBISS ©
OBČINSKA KNJIŽNICA JESENICE

poštnina plačana pri pošti
4274 Žirovnica

seniških študentov

BRCA²

Številka 30
Oktober 2014
tiskovina

Občinska knjižnica Jesenice
Trg Toneta Čufarja 4
4270- Jesenice

ŠTUDENTSKA ORGANIZACIJA SLOVENIJE

ŠKIS

Uvodnik

Spomnim se, ko sem se po eni od novoletnih zabav pri prijateljih v družbi fanta peš vračala skozi Jesenice. Hodila sva po pločniku od zdravstvenega proti gasilskemu domu, ura je bila že krepko čez polnoč, ko je iz nasprotne smeri pridrvel avto. Cesta na tem odseku rahlo zavije in hitremu avtomobilu je začelo »odnašati« zadnji del ter ga nevarno približevati robu pločnika. V nekaj sekundah sva sprejela odločitev in odskočila v kup zmrznjenega snega, stran od ceste, saj je bilo nemogoče presoditi, ali bo vozniku avtomobila pri tej hitrosti uspelo ostati na cesti, se bo ob trku ob robnik prevrnil ali naravnost zapeljal v naju. Izšlo se je z iskrami, ki so poletele ob drsenju platišč po robniku in avto je odpeljal mimo.

Na podoben način je mlad par pred dobrim mesecem dni hodil na odseku nekoliko nižje v mestu. Le, da onadva nista imela sreče, vsaj fant ne.

In ko sva letos peš hodila proti Stari Savi na Odmev, so naju pri sodišču pričakale sveče. Ne samo to, na poti je mimo naju pridrvelo kar nekaj avtomobilov in ob vsakem me je zmrazilo. Policistov na poti skozi mesto nisva srečala. Zgodbo sem zdaj morala z nekom deliti, saj daje misliti.

Da pa ne bo le žalostnih tonov, smo poskrbeli s tokratnimi brcateljskimi vsebinami, zato vas vabim, da se potopite v naslednje strani in na branje do naslednjič!

Eva Branc

KAZALO

2 Po FeSteelValu
Ana Pirih

6 Volilne pogače
Maruša Rezar

7 Vlak, avtobus? Ne hvala!
Matic Noč

9 Brcoskop

11 Noč čarovnic
Nika Plečnik

12 Mladi na Jesenicah povezani v novo vodstvo
Sanja Despotovič

13 Ekonomsko stanje potiska mlade k sosedom
Sanja Despotovič

15 Porodnišnica
Eva Branc

BRCAMO:
Urednica: Eva Branc
Lektorica: Eva Baš
Urednik fotografije: Rok Kalan
Oblikovanje: Adnan Varmaž, Urška Kalan
Pisci: Eva, Ana, Matevž, Miha, Nika, Tjaša, Matic, Rok, Sanja, Eva, Maruša

Izdaja: Klub jeseniških študentov
info@kjs-klub.si

September ni samo mesec novega šolskega leta, ampak je na Jesenicah tudi mesec za nove projekte. Lansko leto se je v tem obdobju zgodil že tolikokrat opevani Eurobasket, letos pa prvi jeseniški festival - FeSteelVal. Zdaj, ko je tridnevni dogodek za nami, lahko rečemo, da je ta v mesto končno prinesel prireditveno svežino, kakršne tu še ni bilo zaznati.

Dogajalo je tri dni. Namesto na prvotno mišljeni lokaciji na Trgu Toneta Čufarja se je dogodek odvijal pod streho hale na Stari Savi. Ta lokacija se je ponovno izkazala za več kot odlično prireditveno prizorišče. Nekateri dogodki – gorski tek na Lenčka, pohod na Mežaklo, flashmob, ogled Acronija, Ejga Fest, Drive-in kino, gledališka predstava – pa so potekali po različnih lokacijah mesta. Če niste bili del Festeelvala niti organizacijsko niti kot obiskovalec, potem lahko v spodnjih vrsticah ujamete še kakšno iskrico tistega lepega septembrskega vikenda.

PRVI POST-FESTIVALSKI OBČUTEK

je bil za vodjo in organizatorja festivala, Miha N. Rezarja, predvsem utrujenost. *»Zadeva me je izčrpala do konca. Računam, da sem v projekt vložil vsaj 500 prostovoljnih ur, če ne celo več. Projekt je bil spet nekaj novega, vse je bilo potrebno delati od začetka, veliko je bilo neznank pri takem načrtovanju.«* Vsekakor brez Mihove samoiniciativnosti in energije Jesenice danes ne bi doživele prvega festivala. Tega se zavedajo tudi mladi, saj sem ogromno pohval slišala prav na račun Miha N. Rezarja. Ob uspešni izvedbi festivala dodaja, da so z ekipo zelo veseli, da jim je uspelo izpeljati izvedbeni del dogodka po načrtih. *»Pokazali smo, kaj se na Jesenicah da narediti!«*

POHVALA PROSTOVOLJCEM.

Poleg Rezarja je na festivalu sodelovalo okoli 100 ljudi, ki si prav tako zaslužijo veliko pohvalo za izpeljavo več kot 10 dogodkov oziroma aktivnosti, ki so sestavljale program FeSteelVala. Večina teh ljudi je tako kot Miha festivalski program ustvarjala – prostovoljno.

NAJVEČJE PRESENEČENJE

je sledilo šele na koncu, z nedeljsko kino predstavo na prostem (drive-in kino) za gledališčem Toneta Čufarja, kjer so obiskovalci projekcijo filma gledali kar iz svojih jeklenih konjičkov. *»Vsa pričakovanja so bila več kot presežena. Bala sem se, da bomo film gledali sami domači, pa sem se uštela. Prijavilo se je veliko ljudi, ki sem jih prvič videla, in vsi so bili navdušeni,«* uspešno izvedbo Drive-in kina,

ki je zaokrožil tri dni festivalskega dogajanja, pojasnjuje Maruša Rezar, katere glavna zadolžitev na festivalu je bil prav kino na prostem.

ODMEVALO JE. Izmed vseh dogodkov FeSteelVala je bil najbrž najbolj zahteven ODMEV 2014. No, za vodjo festivala Miha N. Rezarja je bilo zagotovo najbolj zahtevno sestaviti vse 3 dni programa dogodkov. Odmev se je letos odvil že četrtič zapored, ob glavnih gostih večera, skupini S.A.R.S., so nastopili še Koala Voice, Supersunset, Lynch in E07M (Eni od sedmih milijard). Vodja Odmeva, Grega Mihalič, pravi, da je vse potekalo tako, kot so se dogovorili.

»Za to je zaslužna celotna ekipa KJŠ in druge organizacije. Brez vseh bi težko dobro izpeljali Odmev. Menim, da je glede na število obiskovalcev dogodek dosegel pričakovan namen.«

Grega pa je zmotilo to, *»da je bilo zelo malo novih obrazov, ki bi bili pripravljeni pomagati pri sami izvedbi in delu.«*

ZELO AKTIVNA PRI IZVEDBI FESTIVALA

(predvsem sobotnega) pa sta bila tudi Mladinski center Jesenice in Zavod za šport Jesenice. Vodja MCJ Lili Tkalec je vesela, da so mladi prevzeli pobudo, se organizirali in z veliko vloženega dela in časa idejo pripeljali do izvedbe. Hkrati pa dodaja: *»Treba je tudi upoštevati, da so prireditve, ki vključujejo različne organizatorje, različne vsebine za različne ciljne populacije in ki za povrh tega trajajo tri dni, z vidika organiziranja in koordiniranja zahtevnejše in težko je pričakovati, da bo že prvič vse popolno. Prvi festival bo dal izkušnje, na katerih lahko prireditev raste. In temelji so dobri.«* Njena pričakovanja je presegel koncertni dogodek Odmev 2014.

»Odmev 2011 je z veliko vnemo več mladih glasbenikov, med katerimi velja še posebej omeniti Mateja Šranca, zrasel iz več koncertnih dogodkov v organizaciji MCJ, ki so se v letih 2009 in 2010 zgradili na Blejski Dobravi. Od leta 2011 dalje, ko je pristopil še KJŠ in so mladi Odmev

povsem posvojili, je dogodek dobil krila. Zato čestitke vsem vpletenim v celotni projekt, od predizbora v juniju do sobotnega koncerta.«

FINANCE.

Poleg vse prostovoljne festivalske pomoči, tridnevnega dogajanja seveda ne bi mogli izpeljati brez finančnega vložka.

»Sicer še nimam točnih podatkov, ker mi jih morajo organizacije še posredovati, ampak recimo, da je bilo okoli 15.000 finančnih transakcij za tri dni dogajanja. Moram poudariti, da je šlo pri tem projektu za izjemno sodelovanje nevladnih organizacij in javnih zavodov. Če bi se tega projekta lotil nek zunanji privatnik, težko vidim, da bi prišel skozi za manj kot 30 tisočakov,« finančni vložek festivala pojasnjuje Miha N. Rezar.

Ob vprašanju, koliko se je FeSteelVal finančno sploh splačalo izpeljati, pa Rezar dodaja: *»Splačalo se je z vidika, da se Jeseničanom počasi vrača občutek ponosa do lastnega mesta in*

foto: Jaka Valjavec
www.kjo-klub.si

da prekinemo miselnost, da se nič ne da. Če bi bil poslovnež pa v dogodke na Jesenicah ne bi vlagal. Razlogi za to so jasni vsakomur, ki je na Jesenicah kaj poskušal spremeniti. Prvi problem je Občinska uprava, drugi pa kupna moč Jeseničanov in ne-podpora domačih dogodkov s strani občanov.«

Prav tako je podobnega mnenja Grega Mihalič (vodja Odmeva 2014): *»Vložek Kluba jeseniških študentov je bil zelo velik. Dodane vrednosti k temu pa ni, oziroma je zelo majhna.«* O tem, ali bi želel sodelovati tudi pri FeSteelValu 2015, pa dodaja: *»S tako velikim vložkom in pri tako slabi finančni podpori si enostavno težko predstavljamo izvedbo na takem nivoju. Prav tako pa ne smemo pozabiti, da se je vse delo odvijalo prostovoljno, kar pa si v nadaljnje težko predstavljamo.«*

Miha N. Rezar pa ob nadaljnjem sodelovanju pri izvedbi festivala prihodnje leto upa, *»da bo kdo drug prevzel dirigentsko palico, zavedam pa se, da je malo takih norcev, ki bi pol leta delali zastonj. Vse je odvisno od podpore lokalne skupnosti.«*

Ob podobnem vprašanju ostalim sogovornikom, ki so sodelovali pri FeSteelValu, pa kratko in jedrnato pravijo, *»Vsekakor! Seveda, o tem sploh ni dvoma.«*

Katja Stušek in Nika Brgant iz Gledališča Toneta Čufarja Jesenice pa si želita, da bi se ob morebitni ponovitvi FeSteelVala združilo še več žarišč dogajanja: *»Da se odprejo vrata vseh ustanov – gledališč, glasbene šole, trga ... Skratka, da je zavzeto celo mesto.«*

Torej – da celo mesto zadiha z enotnim festivalskim dihom. Za takšno energijo pa bo potrebno iz glave izbiti tisti manjvrednostni kompleks, da se na Jesenicah nič ne more narediti. Prav takšni ljudje, ki so PROSTOVOLJNO sodelovali pri tem septembrskem projektu, so dokazali, da se vsekakor da!

Zdaj pa je potrebno vlagati v FeSteelVal, da to postane blagovna znamka ali prepoznavni dogodek mesta, ter da se dogodek razvija ne samo projektno, ampak tudi v srcih lokalcev.

Ana Pirih
Fotografije: Jaka Valjavec

Volilne pogače

soočenje vseh županskih kandidatov

V petek, 26. 9. 2014, je Mladinski svet Jesenice (MSJ) organiziral soočenje vseh kandidatov za jeseniškega župana. Rdeča nit soočenja naj bi bila predvsem mladinska tematika, organizator pa je želel privabiti predvsem mlajšo publiko. Odziv javnosti je bil nad vsemi pričakovanji, vendar so stole zasedli predvsem starejši ljudje. Mladih je bilo za vzorec. Kje iskati odgovore na vprašanje, zakaj mladih politika ne zanima? Če postavimo še boljše vprašanje, zakaj mladi ne pridejo na volišča? Vsak lahko odgovore poišče pri sebi, na splošno pa lahko govorimo o prevladujoči apatiji.

Na prejšnjih volitvah je imela jeseniška občina eno najnižjih udeležb. 5. oktobra letos se je na volišča pri nas odpravilo celo nekaj več ljudi od državnega povprečja. Torej se zadeve popravljajo na bolje. Izmed šestih kandidatov sta ostala samo še dva. MSJ bo organiziral še eno soočenje, časa za izpraševanje bo več, pričakujejo se tudi bolj konkretni odgovori.

V prvem soočenju so tako kandidati odgovarjali na vprašanja o coworkingu, o prvi zaposlitvi za mlade, o tem, kako bi na Jesenicah razvijali turizem, kot že neštetokrat prej so bila spet na vrsti vprašanja o infrastrukturi za mladinske organizacije.

Kaj pričakovati od drugega kroga volitev? Vse bo odvisno od tega, kdo se bo podal na volišča. Nasproti si stojita dva povsem različna kandidata, prvi ima za seboj že kar konkretno kilometrino, drugi je popoln novinec na političnem odru. Prvi na volišča privablja svoje zveste ljudi, drugemu je uspelo aktivirati ljudi, ki so do sedaj niso uveljavljali svoje volilne pravice. Prvi ima za seboj že nekaj projektov, ki jih bolj ali manj uspešno nadgrajuje, drugi ima v mislih program, ki ga bo šele potrebno realizirati.

Vsaka sprememba zahteva svoj čas. Občinski svet se je letos precej spremenil, pojavili so se novi obrazi, zato lahko odkrito pričakujemo, da bodo občinske seje postale bolj razgibane. Vsaka sprememba pa zahteva ljudi, bodo to spremembo tudi omogočili. V tem primeru smo to volivci. Marsikdo bo rekel, da en glas ne spremeni ničesar. A tako kot zrna in kamni pripeljejo do pogač in palač, tudi en samcat glas pripelje do nečesa konkretnega. Če nam je omogočeno, da živimo v državi, kjer nam je podarjena volilna pravica, jo lahko vsaj izkoristimo.

Časa za razmislek, katero številko obkrožiti tokrat, je še nekaj. Naj bo to ena ali dve, naj bo to kandidat, ki ga že poznate ali kandidat, ki bo moral zaupanje svojih volivcev šele upravičiti, pojdite izrazit svoje mnenje. Od vas bo odvisno, kakšnega okusa bo nova pogača, od vas bo odvisno, kako bo sezidana palača. Nihče se nima pravice pritoževati nad končnim rezultatom, če ne bo prispeval svojega glasu.

Maruša Rezar

Vlak, avtobus – Ne, hvala!

Jaz bi rad šel štopat! Tako sem se zgodaj zjutraj v začetku septembra s težkim nahrbtnikom, kartonasto tablo in črnim flomastrom podal na 150 kilometrov dolgo pot v Dolomite na skoraj največji slackline festival v Evropi – Highline meeting Monte Piana. Moja izkušnja je bila popolnoma drugačna od prevladujočega mnenja o avtoštopu.

Štartal sem v Avstriji, tik za mejo, in ni minilo niti 5 minut, ko mi je ustavil star gospod in me zapeljal do cestnega križišča v Arnoldsteinu, majhnem mestecu južno od Beljaka. Pot sem si zamislil skozi dolgo cesto svetega Gallitala, ki je izredno slikovita, saj pelje tudi skozi ozko dolino Lescahtal, ki je podobna dolinam v našem Posavskem hribovju, le da je obdana z veliko višjimi gorstvi.

V Arnoldsteinu se je zadeva zakomplicirala za celih 20 minut, kar je bil tudi najdaljši čas, ki sem ga prebil med vmesnim čakanjem novega dobrotnika. V enem kosu sem prišel do Kötschach-Mauthna, od katerega sem se nato zapeljal proti Lescahtalu, se vmes ustavil na tirolskem festivalu kruha, ki je bil poln glasbe in nasmejanih ljudi, in končno prispel iz prelepe Lescahtalske doline v Sillian, ki me je zelo močno spominjal na Jesenice – gre za dolgo obcestno naselje z robno industrijo, manjkale so le visoke stolpnice.

Sillian se nahaja takoj na meji Avstrije z Italijo, tako da nisem bil daleč od cilja. Sledila je le ena vmesna postaja, glavno mesto Dolomitov in italijanske Južne Tirolske, Toblach (Dobiacco), in že sem se peljal proti Misurini s fotografom Ianlucom, ki se je prav tako odpravljal

na slackline festival na planoti Monte Piana.

O festivalu bom mogoče pisal kdaj drugič, rad bi le povedal, da sem za 200-kilometrsko pot porabil le 5 ur, govoril pa sem z mnogimi drugimi štoparji na mitingu, ki so prišli iz mnogo bolj oddaljenih Poljske, Slovaške in drugih držav, po avtocesti, ki naj bi bila najboljši medij za avtoštop. Na sami avtocesti se štopati sicer ne sme, ni pa prepovedano štopati na vmesnih avtocestnih postajališčih, kjer lahko z malce spraševanja z lahkoto najdete tovornjakarja, ki vas bo zelo dolge kilometre zapeljal zastonj!

Avtoštop nikakor ni več mit, ki je bil mogoč le v preteklosti. Gre le za vprašanje interesov (sam sem bil čisto navdušen nad tem, da bi šel štopat, čeprav sem imel denar) in poguma, ki je potreben, da premagaš prevladujoč stereotip o avtoštopu ter mamljive ponudbe na prevozi.org, ki sicer nikakor niso poceni. Sam bom s štopom zagotovo nadaljeval in upam, da se na poti mogoče kdaj srečamo.

Matic Noč
Fotografije: Matic Noč

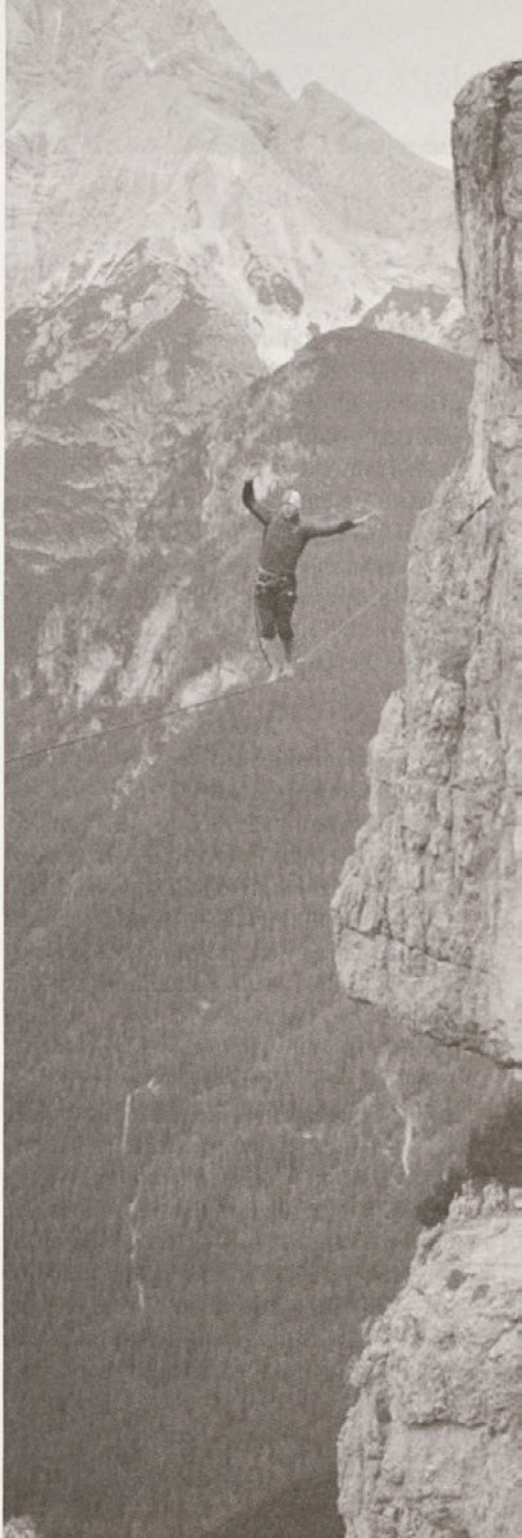

Škorpijon

V srcu čutite tesnobo, ker ste pričakovali deževno jesen po lepem poletju, dobili pa obratno. Sedaj nimate vremenskih izgovorov za občutke neizmerne lenobe pred novim šolskim letom, kako grozno! V izogib vsem obveznostim si v lase vpletite ptičja gnezda in oponašajte vlak pri sprehodu skozi mesto, na zaprtem oddelku v Begunjah vas bodo toplo sprejeli. Ču čuu!

Strelec

Vaše ljubezenske puščice gredo v prazno. Omislite si rajši mitraljez! Obkrožite se s pozitivnimi ljudmi in jih začnite najedati. Zakaj bi bilo samo vam težko v življenju, če lahko to razširite na širšo družbo? Vseeno vam je Merkur v tem mesecu naklonjen, na bankomatu vas namreč čaka večja količina denarja, škoda samo, ker ni vaš.

Kozorog

Že Jezus je Marijo s kostanjem mazal, zakaj je ne bi še vi. Omislite si svojo Marijo, ali pa Jezusa. Vsaj s kostanjem pa v tem letnem času ne bo problemov. Vreme je popolno za kolesarjenje, pojdite torej ob kolesarsko progo opazovat ljudi, kako se rekreirajo, medtem ko vi lenarite, gotovo se boste počutili bolje. Zaboga, populite si že te nosne dlake!

Vodnar

Oktober je vaš mesec. Zadeli boste na lotu, spoznali ljubezen svojega življenja, se preselili v tople kraje, prejeli Nobelovo nagrado za mir in izdali lasten hip hop hit, špageti se vam ne bodo več sprijemali in koža ob nohtih se vam ne bo več trgala, še psi ne bodo več lajali na vas. P.S.: Bodite pozorni na sumljiva študentska glasila, ki vam obljubljajo preveč!

Ribi

Čas je, da zaplavate v novo obdobje. Za začetek zamenjajte vse leve nogavice. Zakaj? Zato! Jesen vas bo prijetno presenetila, presenetite jo nazaj z novo bundesliga pričesko. Was ist los!? Vse svoje prihranke namenite dobrodelni organizaciji z 200 zaposlenimi, eno je gotovo – denar bodo zapravili.

Oven

Vse bolj pogosto se sprašujete, kaj je smisel življenja. Za 3000 € vam ekipa Brcoskopa izda vse skrivnosti. Spoznali boste resnico, zares. Če vam je dolgčas se oblecite v zelenega možička z ogromnimi črnimi očmi in pojdite strašit sosede. Zagotovljena zabava!

Bik

Če gre za vami vedno štrik, potem ste zagotovo bik. Pazite, da vas zanka ne zategne preveč. Vaša leta, posvečena hortikulturi, se bodo končno izplačala, a le, če se preselite v Kolorado. Preselite se v Kolorado. Sprašujete se, kdo piše te bedarije, nikar!

Dvojčka

Čez cesto se bo sprehodila črna mačka. Takoj posujte sol čez levo ramo in prav počasi boste dojeli, kako se počutijo idioti. Zadnje čase ste razdvojeni, morda tista nesreča z motorko le ni bila tako nedolžna. Pojdite na šivanje. Začnite piti kavo, jesen je, tako kot pomlad, poletje in zima, čas za razvade.

Rak

Riba, raca, rak. Še v folklori ste na zadnjem mestu. Čas je, da to spremenite. Prebodite si prsno bradavico in res boste kul, ali pa vas bo samo bolelo. Privoščite si dolg sprehod, recimo do Norveške. V ljubezni vas čaka presenečenje. Ne glejte v sonce preveč!

Lev

Sosedje vam povzročajo težave, obstaja preprosta rešitev – preselite se, recimo, do Norveške, baje jih pride nekaj peš na obisk. Ne pijte energetskih pijač, ker vas potem nihče ne more prenašati. Venera je v pravi poziciji, da se lotite novih izzivov. Sicer pa lahko počakate, da pride spet okoli, zakaj bi hiteli, preveč boste zaposleni s selitvijo na Norveško.

Devica

Preveč delate, odpočijte si malo, penzije itak ne boste dočakali. Omislite si novo stranko, čez kakšno leto bo spet nova priložnost za nove obraze. Vsakič, ko nesete žlico proti ustom, naredite »bruuuum« in kosila bodo bolj zabavna. Pazite se bodeče žice, bode!

Tehtnica

Radi bi se lotili base jumpinga, pa nimate denarja. Brez skrbi, tudi poguma nimate za to. Omislite si rajši kak bolj dostopen hobi, recimo kvantno astrofiziko. Pojdite v savno, da odpravite strah pred goloto. V primeru, da vsa zagrabi panika, bodite brez skrbi, savna je odličen kraj za hiperventilacijo, ali je ravno obratno, hm? Negotovi boste!

MAX bar
Zavrh bar v objemu narave

Noč čarovnic

Spet bomo pravi razlog za zabavo imeli konec oktobra. Super – po mestu in vaseh bomo videli kakšno zanimivo izrezljano bučo, ki lepo popestri okolico. Gostinske lokale bodo krasile pajčevine, metle, okostnjaki in druge grozne maske. Pa v bistvu sploh vemo, kaj noč čarovnic oziroma »halloween« pravzaprav je? Če je vaš odgovor ne, si nekaj več o tem preberite v spodnjih vrsticah.

Halloween pomeni all hallow's eve ali večer pred krščanskim praznikom vsi sveti. Na ta dan se praznuje noč strahov, čarovnic in duhov, s tem pa so prazniku odvzeli verski pomen. Že v 6. stoletju pr. n. št. so se Kelti poslavljali od starega leta s praznikom sonca, ki se je začel 31. oktobra zvečer. S tem so naznanjali konec poletja in žetve. Ljudje so verjeli, da so tisto noč hudobni duhovi in druge pošasti prišle na dan, da bi ustrahovali ljudi. Da bi preprečili napade, so v ta namen postavili grmade, darovali hrano, se šemili in uprizarjali strašne prizore. Irski priseljenci so prinesli »halloween« v Severno Ameriko, ti pa so praznovanju priključili verovanje v čarovnice, duhove, škrate, vampirje in druge pošasti. Od tam pa se je praznik razširil po vsem svetu.

Danes se noč čarovnic praznuje na različne načine, še posebej se za ta praznik zavzamejo v ZDA, Kanadi, Avstraliji, na Irskem, Novi Zelandiji in Japonskem. Nekje je navada, da se hodi od vrat do vrat, poje v skupini, igra glasbo in zbira denar za dobrodelne namene. Vsak običaj pa ima v ozadju tudi zanimivo zgodbo.

Urok ali darilo. Otroci in odrasli se našemijo v kostime in hodijo od hiše do hiše. Na izbiro dajejo urok ali darilo (trick or treat). V primeru, da hišni gospodar ne ponudi sladkarij, ga šeme uročijo. Sicer gre za otroško igro, ki pa je v zadnjem času prerasla tudi v nasilje in ponudbo zastrupljenih slaščic.

Buča. Po stari irski legendi je živel mož, imenovan Jack s svetilko, ki je bil zelo hudoben in ni mogel priti v nebesa, zato je ostal na zemlji in s svetilko, ki je bila izdolben gomolj, taval sem ter tja. Da bi ga ljudje pregnali, so na okenske police ali pred hišo postavili podobne svetilke. Kasneje, ko se je tradicija uveljavila, pa so začeli uporabljati izrezljano bučo, v kateri gori sveča.

Praznik maškar. Pogosto je to izgovor, da lahko izkoristimo ponujeno priložnost. Skriti namreč lahko storimo marsikaj, ne da bi nas za to kaznovali. Po navadi maškare predstavljajo strah in smrt.

Zanimivo, kajne? Vsekakor gre v današnjih časih med drugim tudi za dobro tržno nišo - trgovci in gostinci se vsako leto dobro pripravijo na ta dan. Je pa potrebno priznati, da vse skupaj prijetno popestri jesensko okolico. V kolikor si boste tudi vi svojo okensko polico popestril s kakšno bučo in nimate prave ideje kako, smo za vas pripravili nekaj primerov.

Nika Plečnik

Mladi na Jesenicah povezani v novo vodstvo

Mladinski svet Jesenice (MSJ), ustanovljen leta 2012, je mladinska organizacija, ki je bila ustanovljena z namenom povezovanja mladih ter koordiniranja in zastopanja skupnih interesov mladih in mladinskih organizacij. Mladi aktivisti se trudijo prinesti teme in interese mladih na dnevni red lokalnih odločevalcev in širše lokalne skupnosti. »V vsaki lokalni skupnosti mora obstajati interes po sodelovanju z mladimi in mladinskimi organizacijami, ki tam delujejo, saj le sodelovanje lahko vpliva na razvoj okolja, v katerem mladi radi živijo,« pravi PR predstavnica MSJ.

MSJ in ostale organizacije, ki so njegove članice, si prizadevajo k razvoju okolja, v katerem se mladi lahko najdejo, razvijajo in rastejo v avtonomne, odgovorne in aktivne državljane. To jim uspeva na dva načina: posredno (mladinske organizacije, ki se vključijo v MSJ, lahko aktivno sodelujejo pri razvoju mladinske politike in določajo smernice razvoja občine Jesenice) in neposredno (mladi lahko delujejo v MSJ kot posamezniki, ki jih zanimata problematika in organiziranje mladih). V novem vodstvu MSJ je trenutno 7 mladih in 6 organizacij članic. Mladi, ki organizacijo vodijo in skrbijo, da so mladi slišani, so Miha Rezar, Matjaž Noč, Anže Kuraš, David Mirc, Sanja Despotovič, Teja Tičar in Nejc Škoda. Želja MSJ je, da bi v prihajajočih letih svojo ekipo in članstvo še povečali ter pripomogli k temu, da bodo Jesenice resnično postale mladim prijazna občina.

Med projekti, ki so nastali v širšem okviru MSJ, so jeseniški festival FeSteelVal, v okviru katerega sta potekala že četrti Odmev (največji mladinski projekt KJŠ) in prvi Ejga fest, septembrsko predvolilno soočenje za lokalne volitve in Tržnica znanja, ki bo 8. novembra.

Sanja Despotovič

MLADINSKI SVET JESENICE

Ekonomsko stanje potiska mlade k sosedom

V času, ko Slovenijo pesti gospodarska kriza, se vse več mladih odloča za selitev v tujino. Po podatkih statističnega urada se je v letu 2012 iz Slovenije odselilo 8200 državljanov, leta 2013 pa še dodatnih 7800 državljanov. Od tega se je 20 odstotkov ljudi preselilo v sosednjo Avstrijo, skoraj vsak drugi odseljeni slovenski državljan pa je bil star od 25 do 45 let.

»V Avstriji je sigurno boljše kot v Sloveniji, ker je vse veliko bolj urejeno, za delo si pošteno in redno plačan, spoštujejo tvoje delo in korektnost,« pravi Jeseničanka Anamarija Mulej, ki se vsak dan vozi na delo v Avstrijo.

»Primerjava s Slovenijo je skoraj nemogoča, saj je v Avstriji celoten sistem posvečen ljudem,« dodaja Aleksander Despotovič.

Vse več mladih išče priložnosti za boljše življenje v tujini, saj navadno po večmesečnem ali celo nekajletnem iskanju zaposlitve v Sloveniji preprosto niso našli. Podobno je bilo z Anamarijo. *»Za delo v Avstriji sem se odločila, ker v Sloveniji nisem dobila dela, kar pa ni nujno slabo, saj me je že sama misel na delo tukaj glede na razmere odbijala.«* Zaradi naše geografske lege in bližine se velika večina odloča za delo v Avstriji. Seveda ima to gospodarski vpliv tudi na Slovenijo. Predstavljajte si. Vsi sposobni in izobraženi so razočarani nad Slovenijo, zato zberejo pogum in moč ter gredo s trebuhom za kruhom, ne gre več le za beg možganov. Seveda je zaposlitev v tujini lahko dobra rešitev za vse tiste, ki v Sloveniji niso dobili priložnosti, da zaslužijo. Hkrati pa se je potrebno zavedati, da naši mladi v tujini poprimejo za kakršnakoli

dela, ki niso nujno iz stroke, v katero so vložili veliko let izobraževanja. Za dobro vseh nas upamo, da se bodo vsi ti pridni, delavni in sposobni ljudje nekoč vendarle vrnili domov in s svojim znanjem in izkušnjami pomagali pri postavljanju Slovenije na noge. Življenje v tujini jim bo odprlo oči za nove poglede na svet in dogajanje doma.

V Sloveniji poslušamo o slabih delovnih pogojih, ki lahko psihično vplivajo na zaposlene. Medtem ko avstrijski delodajalci pravijo, da so s slovenskimi delavci povečini zadovoljni ter jih označujejo za natančne, motivirane, delavne in pridne, je v Sloveniji zgodba drugačna. Tisti zaposleni, ki delajo, opravljajo več dela kot bi ga morali. A odhod v tujino je vse prej kakor lahek. Tudi vsakodnevna vožnja čez mejo se je podražila. *»Od januarja 2014 ni več mesečnih vozovnic in nobenih ugodnosti za nas, ki se vozimo vsak dan skozi tunel,«* pravi Anamarija.

Po eni strani Avstrija zares predstavlja dobro priložnost za delo, po drugi strani pa v tujini ostanemo tujci. Brez najbližje družine in prijateljev so dnevi, meseci ali leta lahko precej samotni. Aleksander po treh letih bivanja v tujini pravi: *»Povsod je lepo, a doma je najlepše. Vseeno pa si vrnitve domov ne predstavljam več.«* Če želimo, da bodo mladi ostali v Sloveniji ali pa se nekega dne vrnili, je nujno poskrbeti za trenutno brezperspektivnost in prepričanje, da je v obljubljeni deželi boljše okolje za ustvarjanje družine in srečno življenje. Prav globalizacija sveta je velik dejavnik, ki spodbuja mobilnost svetovnega prebivalstva in posledično Jeseničanov. Potrebno se je zavedati, da mobilnost ni nekaj slabega in poiskati način, da bo prav ta spodbujala tudi našo državo in naše mesto.

Sanja Despotovič

Porodnišnica

Ni skrivnost, da je jeseniška porodnišnica med najbolj priljubljenimi v državi, k nam pa na ta račun prihaja rojevat vse več porodnic z drugih koncev države.

»V letu 2013 smo zaznali večji priliv porodnic iz preostale Slovenije. Prihajajo porodnice tudi iz precej oddaljenih krajev,« nam je potrdila Eva Macun, v. d. predstojnice ginekološko-porodniške službe. Poleg tega je poudarila, da si v jeseniški porodnišnici prizadevajo prakso po meri prijazne porodne oskrbe, kjer je v ospredju normalen porod, ohraniti. Prav zaradi slednje k nam prihajajo porodnice tudi iz oddaljenih krajev. Tak primer sta tudi Neža in Matjaž, ki sta svojo hčerko Meto Vido prišla povit na Jesenice, sicer pa živita v Kopru.

»Za porod v Porodnišnici Jesenice sva se odločila, ker sva si za otroka želela čim bolj naraven porod. Ker se zavedava ključnega pomena prenatalnega obdobja za človekovo osebnost skozi življenje, predvsem pa bistvenega pomena samega dogodka poroda, sva si želela, da bi bil ta čim bolj uglašen z otrokovo naravo in ritmom. Po številnih priporočilih prijateljev in pa po obisku jeseniške porodnišnice sva ugotovila, da prav v tej zagovarjajo načela poroda, ki sva jih iskala,« sta nam zaupala. Pri tem sta izpostavila domačnost in intimnost porodne sobe, toplino in človeškost babic in porodničarjev, individualno obravnavo porodnice, čim manjšo možno uporabo farmacevtskih sredstev, možnost prisotnosti poleg partnerja tudi drugih oseb za podporo, možnost izbire načina poroda, stalni stik matere z otrokom, stalno sobivanje matere z otrokom in možnost stalne prisotnosti partnerja po porodu.

»Najina izkušnja je bila čudovita - od iskreno toplega odnosa babic, do čarobnega ambienta med porodom. Najin otrok se je rodil srečen in popolnoma zdrav,« sta še povedala in dodala, da bi si želela, da bi tako začeli starševstvo/materinstvo tudi drugi pari in bi ta možnost obstajala tudi na Obali, od koder prihajata.

»Postali smo zelo odprti za želje porodnic in njihovih družin,« je pojasnila tudi Macunova. Konec septembra so na Jesenicah odprli tudi prenovljen porodni blok, kjer se sicer načrti porodnišnice ne končajo.

»Želimo si urediti tudi prostore za sobivanje družine po porodu in prenoviti še prostor za intenzivno nego novorojenčka,« je še dodala Macunova.

Eva Branc

Ponudnik kuponov	Plačilo
Bazen Radovljica	2 EUR
Drsanje Jesenice	0,8 EUR
Fitnes Žirovnica - celodnevna	28 EUR
Fitnes Samson - celodnevna	20 EUR
Fitnes TVD Partizan	20 EUR
Frizer - žensko striženje	15 EUR
Frizer - moško striženje	5 EUR
Frizer - barvanje	20 EUR
Hotel Špik - izposoja opreme za squash (loparji, žogice)	3 EUR
Hotel Špik - squash	6 EUR
Hotel Špik - kopanje in savna	15 EUR
Kino Planet TUŠ Kranj	3,3 EUR
Kolosej (40 EUR)	30 EUR
Manja - depilacija celih nog	12 EUR
Manja - depilacija polovice nog	7 EUR
Manja - nega obraza	16 EUR
Manja - relaksacijska masaža	16 EUR
Squash Bled (dopoldne)	6 EUR
Squash Bled (popoldne)	8 EUR
Sportpoint - servis koles	12 EUR
Studio Vital (1 obisk)	5 EUR
Studio Vital (8 obiskov)	28 EUR
Studio Vital - solarij 50 min	21 EUR
Studio Vital - solarij 100 min	40 EUR
Studio Vital - kardio fitnes (mesečna)	28 EUR
Tenis Jesenice	2 EUR
Tenis Žirovnica	2 EUR
Wellness Živa (teden)	10 EUR
Wellness Živa (vikend)	12 EUR
Zlata Ribica - počitek + kopel + savna	44 EUR
Zlata Ribica Masaža	28 EUR
Zlata Ribica Solarij (20 žetonov)	24 EUR
Gornjesavski muzej Jesenice	brez-plačno
Smučarske karte	
Krvavec vse dni	19 EUR
Krvavec med tednom	15 EUR
Vogel vse dni	18 EUR
Vogel med tednom	17 EUR

Dodatni popusti za člane KJŠ

FRIZERSKI SALON JANA – 30 %
Frizerske storitve za vse priložnosti po ugodnih cenah.
Cesta na lipice 6, 4248 Lesce
Jana Šebjanič, tel.: 070 710 300

FRIZERSKI SALON MONIKA JEREB KLINAR, MOJSTRANA – 10 %
Frizerstvo Monika Jereb Klinar s. p. nudi 10-odstotni popust na vso ponudbo.
MONIKA JEREB KLINAR S. P.
Dovje 27, 4281 Mojstrana
Tel: 041 569 615
E-pošta:
jereb.monika@gmail.com

FRIZERSKI SALON URŠKA – 10 %
Frizerski salon Urška nudi 10-odstotni popust na vse storitve
FRIZERSKI SALON URŠKA, URŠKA JERALA S. P.
Moste 31 A, Moste
4274 Žirovnica
Tel.: 031 660 365, 04 580 12 40

3KA RAČUNALNIŠKI TRETMA – 20 %
Računalniški servis 3KA nudi 20-odstotni popust na vse storitve!
3KA, RAČUNALNIŠKI INŽENIRING, ANŽE KURAŠ S. P.
Javorniško nabrežje 16, Jesenice
E-pošta: info@3ka.si
Tel.: 080 20 06

K-FOTOGRAFIJA (CENTER TUŠ JESENICE) – 15 %
K-Fotografija, (Cesta Železarjev 4b, center Tuš) nudi vsem članom KJŠ 15-odstotni popust pri vseh fotografskih storitvah. Če želite uveljaviti popust, morate predložiti veljavno člansko izkaznico.

EVFORIA MEDITACIJE
V Studiu Vital potekajo tedenske tematske meditacije pod vodstvom Monje Bolte. Redna cena je 12 EUR, za študente pa 5 EUR. Več informacij: Alen (040 217 330)

NAŠI NASLEDNJI PROJEKTI
- Voden ogled časopisne hiše Gorenjski glas,
- Novinarska delavnica Misli,
- Bowling v Ljubljani,
- Potopisno predavanje Iran,
- Potopisno predavanje Zahod ZDA
- 1. Indoor Cycling Challenge,
- KJŠ šparovec,
- Pohod na Roblek,
- Tarok turnir,
- Bavkasta klet,
- Tečaj kuhanja,
- Tečaj slaščičarstva.

Ko ni Roka, je Noč.

Tokrat se z zadnje strani oglašam podpredsednica vašega najljubšega kluba, Tea. Predsednik, Rok Kalan, je za mesec dni odšel na popotovanje. Te dni se nahaja nekje med Perujem in Bolivijo. Glede na fotografije, ki jih redno objavlja na Facebooku, več kot uživa. V novembru vabljeni na potopisno predavanje, kjer bomo skupaj z njim odkrivali skrivnosti in lepote, ki jih je doživel.
Sicer pa je za nami nekaj precej odmevnih dogodkov. Eden takih je zagotovo sodelovanje na FeSteeelValu, ki je potekal med 19. in 21. septembrom. V soboto, 20. 9., smo za vas na Jesenice pripeljali skupino S.A.R.S., ki je zbudila in obudila Jeseničane in okoliške krajane. Upam, da ste na koncertu uživali! Ob tej priložnosti bi se rada v imenu celotne ekipe zahvalila vsem prostovoljcem, ki so nam pomagali, da je bil projekt izpeljan tako kot smo si želeli! Torej: HVALA!
In kaj nas čaka v prihodnjih tednih? Pripravlja se novinarska delavnica Misli – vabljeni vsi, ki vas zanima novinarstvo, popotovanja. Obeta se tudi nekaj potopisov – začenjamo z Iranom. Ogledali si bomo časopisno hišo Gorenjski Glas, šli bomo na pohod na Roblek, dobrodelno bomo kolesarili, pa tudi kakšen turnir bomo naredili. Konec meseca pa odpiramo vrata Baukaste kleti! To bo najstrašnejša klet, ki vam bo za noč čarovnic postregla s čarobnimi vinskimi napoji, strašnimi pečenimi kostanji, pa še kaj se bo našlo! Po domače: obeta se en hud žur na noč čarovnic! Mi poskrbimo, da ne boste lačni in žejni, vi poskrbite, da boste oblečeni noči primerno. Da boste na tekočem z dogajanjem, nas spremljajte na Facebooku ali na naši spletni strani.
Pa še to: vsi tisti, ki še niste podaljšali članstva v KJŠ, to storite že ta vikend! Prinesite potrdilo o šolanju za tekoče šolsko leto, izpolnite pristopno izjavo in nemoteno koristite vse naše ugodnosti.
To bo za ta mesec vse z moje strani! Uživajte v oktobrskem soncu in prijetnih temperaturah!

Tea Noč

Fotografije: Jaka Valjavec

Projekt je sofinanciran s strani Občine Jesenice v okviru Javnega razpisa za mladinske projekte 2014, razpisovalca Zavoda za šport Jesenice - OE Mladinskega centra Jesenice.